Stockholms universitet

Kursanvisningar PSTP36-KBT, 22,5 hp

HT21-VT24 kursgrupp PTU21

Välkommen till kursen *Psykoterapi under handledning inriktning kognitiv beteendeterapi* på psykoterapeutprogrammet! Kursanvisningarna utgår från den kursplan som är gemensam för psykoterapeutprogrammets inriktningar, men detaljerade anvisningar gällande undervisning, kurskrav, operationalisering av lärandemål och examination är specifika för inriktning kognitiv beteendeterapi. Kursanvisningarna utgår från kursplanen för PSTP36, fastställd efter revision av styrelsen för Psykologiska institutionen 2020-02-18.

Kursens innehåll

Kursen syftar till att integrera teori och praktik avseende kognitiv beteendeterapi genom patientarbete under handledning samt undervisningspass med kursansvarig på termin 1, 4 och 6. Patientarbetet bedrivs företrädesvis på psykoterapeutkandidatens egen arbetsplats, men kan även vid behov genomföras på Psykologiska klinikens mottagning i Albano. Kursen är indelad i två block där block I löper över terminerna 2-3 och block II över terminerna 4-6 och byte av handledare/ grupp sker mellan blocken. Under block I behandlas patienter företrädesvis med ångest-, depressions- och primärvårdsproblematik och under block II, behandlas patienter med mer komplex, komorbid eller ovanlig problematik inom det specialistpsykiatriska/somatiska området.

Förväntade studieresultat

De förväntade studieresultaten ska fördjupas och vidmakthållas genom hela kursen. För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- Visa förmåga att på ett fördjupat sätt integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning.
- Visa sådana fördjupade färdigheter som krävs för att självständigt genomföra diagnostiska bedömningar samt upprätta, genomföra och kritiskt utvärdera psykoterapier.
- Visa förmåga att med berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för åtgärder och behandlingsresultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa.
- Visa förmåga att fortlöpande utveckla självkännedom och empatisk förmåga.
- Visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna.
- Visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående.
- Visa fördjupad förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.
- Ha fördjupad psykoterapeutisk färdighet utifrån den egna metodens förutsättningar.

Ovanstående kursmål förtydligas i bedömningskriterier som är inriktningsspecifika, för KBT-inriktningen gäller ”Handledares evaluering av lärandemål PTU”.

Undervisning

Undervisningen består på första terminen av introducerande föreläsningar, grupparbete och seminarium. Under resterande terminer ges undervisningen i huvudsak i form av psykoterapihandledning. Kompletterande undervisningspass med kursansvarig ges på termin 4 och 6. All handledning och undervisning är obligatorisk. Vid frånvaro beslutar examinator i samråd med handledare om kompensationsuppgift kan ges eller om frånvaron ska tas igen vid kommande kurstillfälle. Handledningen sker antingen på Psykologiska kliniken eller i av handledaren anvisad och av kursansvarig godkänd lokal.

Vissa undervisningspass kan komma att ske på distans, vilket framgår av kursens schema.

Handledningen sker i grupp om maximalt fyra studerande med en legitimerad psykoterapeut med utbildning i psykoterapihandledning. För specialistinriktning för psykologer ska handledaren dessutom vara psykolog. Antal handledningstimmar à 45 minuter är 200. Handledningen är uppdelad i två olika block med olika handledare för att de studerande ska få erfarenhet av olika handledare och handledarstilar. Den studerande ska varje termin individuellt diskutera den egna utvecklingen i relation till de förväntade studieresultaten med sin handledare.

Kunskapskontroll och examination

Examinator går varje termin igenom varje students prestationer och uppfyllelse av kurskraven med handledarens evaluering av studentens studieresultat som grund. Examinator fattar varje termin beslut om betyg och tillser, om nödvändigt, att kompensationssuppgifter ges.

Kurskrav

- Delta vid samtliga undervisningstillfällen, all handledning är obligatorisk.
- Genomföra diagnostisk bedömning och psykoterapi med det antal patienter som anvisas av examinator.
- Som godkänt handledningsfall räknas patientärende där studenten gjort aktuell bedömning och genomfört en psykoterapi utifrån denna, samt utvärderat arbetet. Allt psykoterapeutiskt arbete skall genomföras och avslutas inom ramen för utbildningen.
- I samtal med handledare diskutera den egna utvecklingen i relation till de förväntade studieresultaten varje termin.
- Lämna sessionsmaterial och inspelningar till handledare enligt anvisningar. I skrift kunna redogöra för bedömning samt behandling enligt gällande anvisningar för fallformulering och behandlingsrapport.
- Hålla handledaren informerad om behandlingsarbetet samt visa förmåga att använda handledning på ett adekvat och flexibelt sätt.
- Delta aktivt och flexibelt i grupphandledningens diskussioner kring egna och andras patientärenden.
- Visa förtrogenhet med och arbeta i enlighet med etiska och juridiska riktlinjer i alla ärenden.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med berörd handledare medge den

studerande befrielse från kravet att delta i viss obligatorisk undervisning. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

För KBT-inriktningen gäller att studenten, inom ramen för utbildningen, ska bedöma och behandla minst fem patienter. Avbrutna patientkontakter kan undantagsvis räknas som handledningsfall förutsatt att arbetet innefattat bedömning, analys och behandlingsplan. Vidare ska den studerande och handledaren en gång per termin gå igenom lärandemålen och skriftligen dokumentera hur studenten förhåller sig till dessa. *Detta dokument sparas av studenten* i enlighet med blanketten Evaluering av lärandemål (ELM). Inför samtalet bedömer handledaren studentens kompetens i kognitiv beteendeterapi med komptensskattningsskala (ACCS). Kompetensskattningsskalan används således som ett av flera underlag för att bedöma uppfyllandet av lärandemålen samt som instrument för feedback och formativ bedömning.

Den sista terminen examineras kursen även genom framläggande av skriftlig uppgift vid obligatoriskt examinationsseminarium i mindre grupper. Den skriftliga uppgiften skall innehålla:

- Examinationsportfölj - dokumentation av uppfyllelse av förväntade studieresultat inklusive sammanställning över behandlingar/behandlingsrapporter (minst 5 st) godkända av handledare.
- Skriftlig reflektion avseende etik, juridik och evidensbaserad praktik i psykoterapeutiskt arbete. Kursansvarig lämnar anvisningar för detta arbete i början av termin 6.

Betyg

Betygsättning sker genom en tvågradig skala, godkänd eller underkänd. För att få godkänt slutbetyg på kursen ska den studerande ha uppfyllt stipulerade förväntade studieresultat och fullgjort kurskraven på varje termin/ examinationsmoment.

Fullgörandet av varje examinationsmoment är en förutsättning för att få delta på nästföljande examinationsmoment. Det betyder att varje termin måste vara godkänd för att studenten ska få fortsätta på nästkommande termin. Underlag för slutbetyg utgörs av handledares bedömningsunderlag, studentens skriftliga reflektionsuppgift samt det examinerande seminariet på termin 6.

I de fall en student blir underkänd vid ordinarie examinationstillfälle ska studenten informeras om underkännandet och skälen därtill i ett samtal med examinator och handledare. Examinator kan avbryta patientarbetet i utbildningen och även underkänna en student under pågående eller avslutad termin, om handledare eller examinator gör bedömningen att studenten uppvisar sådana brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för psykoterapeutisk behandling riskeras, eller att det finns risk för att studenten kan komma till skada. För vidare handläggning av ärende vid underkännande se gällande kursplan.

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor

och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Övrigt

Studenten ingår en förbindelse med Psykologiska institutionen angående villkor för handledd psykoterapi (blankett Studentförsäkran) på arbetsplatsen samt informerar och inhämtar samtycke från varje patient angående att vara utbildningspatient (blankett Samtycke).

Studenter av olika skäl behöva ta studieuppehåll under kursens gång, då denna sträcker sig över tre år, och individuell studieplan kan behöva upprättas. *Kontakt med kursansvarig/ examinator samt studievägledare är då nödvändigt* för att administrera studieuppehåll, individuell studiegång samt för att planera återupptagande av studierna. Studenten ska alltid meddela kursansvarig vid problem att genomföra kursen enligt ursprunglig tidsplan.

Kurslitteratur obligatorisk

Whittington, A. & Grey, N. ed. (2014) *How to become a more effective CBT therapist – Mastering metacompetence in clinical practice.* Wiley Blackwell. ISBN: 978-1-118-46835-7. 336 sid.

Sverne Arvill, E., Hjelm, Å., Johnsson, L-Å & Sääf, C. (2020) *Etik och juridik för psykologer och psykoterapeuter.* 8 ed. Studentlitteratur. ISBN: 9789144137759.

Ed. Martell, C. & Nezu, C (2020). *Special Series - Clinical Decisions in Evidence-Based Practice: Adaptations of Treatments to Varied Settings*. Cognitive Behavioral Practice vol. 27, issue 4. Pp 357-391. (3 artiklar, 34 sid). **BLOCK 2**

Resurser och arbetsmaterial i handledning i *Athena – kurssida PTU21-Psykoterapi under handledning.*

Ytterligare manualer och artiklar för det individuella patientarbetet enligt handledares anvisningar på respektive termin.

Kursansvarig

Aina Lindgren
Klinikchef, Adjunkt
Leg. psykolog, leg. psykoterapeut, handledare, specialist i klinisk psykologi

Albanovägen 6
Telefon: 08-16 39 90 E-post: aina.lindgren@psychology.su.se

2022-06-14
Aina Lindgren

Psykologiska institutionen
Psykoterapeutprogrammet

Handledarens evaluering av lärandemål PTU

Detta dokument följer studentens progression i förhållande till lärandemålen och kurskravet gällande behandling av 5 patienter med varierande problematik över kursens 5 terminer. Handledaren bedömer psykoterapeutkandidatens utveckling i förhållande till lärandemål en(operationaliseringar för KBT-alternativet) varje termin och ger individuell feedback. Bedömningen utgörs dels av ”status”, dvs. studentens arbete under terminen och dels som en formulering av ”plan”. I slutet på dokumentet anges vilken problematik som behandlats under respektive termin och när behandlingen dokumenterats i behandlingsrapport. Handledaren rapporterar terminsvis till kursansvarig. Studenten tar ansvar för att dokumentet ”följer med” vid byte av handledare samt inlämnas till kursansvarig vid slutet av kursen (examinationsportfölj).

Student: **Handledare:**

Termin: **Närvaro 100%** ☐

1. **Integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning på ett fördjupat sätt.**

- ✓ Självständigt framställa fallformulering med god teoretisk förankring, evaluera dess tillämpning samt planera interventioner i samarbete med patienten
- ✓ Kritiskt reflektera kring kognitiva och beteendeterapeutiska behandlingsprinciper och evidensbaserade metoder som är tillämpliga vid de aktuella tillstånden samt rekommendera åtgärder och interventioner utifrån detta

Status	Plan

2. **Genomföra diagnostiska bedömningar samt upprätta, genomföra och kritiskt utvärdera psykoterapier.**

- ✓ Operationalisera psykiskt lidande, mäta beteende och utvärdera diagnostiska iakttagelser med hänsyn till kontextuella faktorer, mångfaldsaspekter och samsjuklighet
- ✓ Självständigt utforma psykoterapier på ett sådant sätt att de kan utvärderas på ett kliniskt och vetenskapligt sätt, samt följa den uppgjorda behandlingsplanen alt. revidera denna vid behov

Status	Plan

3. **Muntligt och skriftligt redogöra för åtgärder och behandlingsresultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa.**

- ✓ På ett strukturerat sätt presentera relevant kliniskt material och problemställningar i handledning samt med adekvat språkbruk och korrekta begrepp skriftligen dokumentera det psykoterapeutiska arbetet
- ✓ Analysera lagstiftningens konsekvenser för det kliniska arbetet, samt reflektera över hur psykoterapin ska genomföras med hänsyn till institutionella regler och förutsättningar

Status	Plan

4. **Uppvisa fördjupad psykoterapeutisk färdighet utifrån den egna metodens förutsättningar.**
   - ✓ Uppvisa basfärdigheter, metodfärdigheter, problemspecifika färdigheter och metafärdigheter i kognitiv beteendeterapi

Status	Plan

5. **Göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna.**
   - ✓ Redogöra för och reflektera kring etiska problemställningar relaterade till psykoterapins genomförande
   - ✓ Uppmärksamma och reflektera kring faktorer som bör vägleda val av behandlingsmål i samband med de för patienterna aktuella tillstånden

Status	Plan

6. **Fortlöpande utveckla självkännedom och empatisk förmåga.**
   - ✓ Kontinuerligt uppmärksamma det egna terapeutiska beteendet och den professionella rollen, i relation till patienter och terapisituationen samt att vidta åtgärder för att möta ett identifierat utvecklingsbehov

Status	Plan

7. **Visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående.**
   - ✓ Aktivt arbeta med alliansen med patienterna och kontinuerligt uppmärksamma och bedöma motivation till psykoterapi

Status	Plan

8. **Visa fördjupad förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.**
   - ✓ Nyanserat och professionellt samarbeta med psykoterapihandledare och medstudenter utifrån den givna kontexten
   - ✓ Reflektera över egen kunskap och utvecklingsområden, ta till sig information och återkoppling på patientarbetet från psykoterapihandledaren samt följa dennes råd

Status	Plan

2022-06-14
Aina Lindgren

Psykologiska institutionen
Psykoterapeutprogrammet

Patientarbete

Termin	Huvudsaklig problematik som adresserats i KBT-behandling	Mån/ år för godkänd behandlingsrapport	Handledares namn